

Mwanzo

Contents

Mwanzo

Siku Sita Za Uumbaji Na Sabato

1 Hapo mwanzo Mungu aliumba mbingu na dunia. ² Wakati huu dunia ilikuwa haina umbo, tena ilikuwa tupu. Giza lilikuwa juu ya uso wa vilindi vya maji, naye Roho wa Mungu alikuwa ametulia juu ya maji. ³ Mungu akasema, “Iwepo nuru,” nayo nuru ikawepo. ⁴ Mungu akaona ya kuwa nuru ni njema, ndipo Mungu akatenganisha nuru na giza. ⁵ Mungu akaiita nuru “mchana,” na giza akaliita “usiku.” Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya kwanza. ⁶ Mungu akasema, “Iwepo nafasi kati ya maji igawe maji na maji.” ⁷ Kwa hiyo Mungu akafanya nafasi, akatenganisha maji yaliyo chini ya hiyo nafasi na maji yaliyo juu yake. Ikawa hivyo. ⁸ Mungu akaiita hiyo nafasi “anga.” Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya pili. ⁹ Mungu akasema, “Maji yaliyopo chini ya anga na yakusanyike mahali pamoja, pawepo na nchi kavu.” Ikawa hivyo. ¹⁰ Mungu akaiita nchi kavu “ardhi,” nalo lile kusanyiko la maji akaliita “bahari.” Mungu akaona kuwa ni vyema.

11 Kisha Mungu akasema, “Ardhi na itoe mimea: miche itoayo mbegu, miti juu ya nchi itoayo matunda yenye mbegu ndani yake, kila mmea kulingana na aina zake mbalimbali.” Ikawa hivyo. ¹² Ardhi ikachipua mimea: Mimea itoayo mbegu kulingana na aina zake, na miti itoayo matunda yenye mbegu kulingana na aina zake. Mungu akaona ya kuwa hili ni jema. ¹³

Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya tatu. ¹⁴ Mungu akasema, “Iwepo mianga kwenye nafasi ya anga ili itenganishe usiku na mchana, nayo iwe alama ya kutambulisha majira mbalimbali, siku na miaka, ¹⁵ nayo iwe mianga kwenye nafasi ya anga ya kutia nuru juu ya dunia.” Ikawa hivyo. ¹⁶ Mungu akafanya mianga miwili mikubwa: mwanga mkubwa utawale mchana, na mwanga mdogo utawale usiku. Pia Mungu akafanya nyota. ¹⁷ Mungu akaiweka katika nafasi ya anga iangaze dunia, ¹⁸ itawale usiku na mchana, na ikatenganishe nuru na giza. Mungu akaona kuwa hili ni jema. ¹⁹ Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya nne. ²⁰ Mungu akasema, “Kuwepo na viumbe hai tele kwenye maji, nao ndege waruke juu ya dunia katika nafasi ya anga.” ²¹ Kwa hiyo Mungu akaumba viumbe wakubwa wa baharini na kila kiumbe hai kiendacho majini kulingana na aina zake, na kila ndege mwenye mabawa kulingana na aina yake. Mungu akaona kuwa hili ni jema. ²² Mungu akavibariki, akasema, “Zaeni mwongezeke, mkayajaze maji ya bahari, nao ndege waongezeke katika dunia.” ²³ Ikawa jioni, ikawa asubuhi, siku ya tano. ²⁴ Mungu akasema, “Ardhi na itoe viumbe hai kulingana na aina zake: wanyama wa kufugwa, viumbe vitambaavyo ardhini na wanyama pori, kila mnyama kulingana na aina yake.” Ikawa hivyo. ²⁵ Mungu akafanya wanyama pori kulingana na aina zake, wanyama wa kufugwa kulingana na aina zake, na viumbe vyote vitambaavyo juu ya ardhi kulingana na aina zake. Mungu

akaona kuwa hili ni jema.

26Ndipo Mungu akasema,
“Tufanye mtu kwa mfano wetu, kwa
sura yetu, wakatawale juu ya samaki
wa baharini na ndege wa angani, juu
ya mifugo, juu ya dunia yote, na juu
ya viumbe wote watambaao juu ya
nchi.”

27Kwa hiyo Mungu akamuumba
mtu kwa mfano wake mwenyewe,

k wa mfano wa Mungu alimuumba;

m wanaume na mwanamke
aliwaumba.

28Mungu akawabariki na
akawaambia, “Zaeni na
mkaongezeke, mkajaze tena dunia
na kuitiisha. Mkatawale samaki wa
baharini, ndege wa angani, na kila
kiumbe hai kiendacho juu ya ardhi.”

29Kisha Mungu akasema,
“Nimewapa kila mche utoao mbegu
juu ya uso wa dunia yote, na kila mti
wenye matunda yenye mbegu ndani
yake. Vitakuwa chakula chenu. ³⁰
Nao wanyama wote wa dunia, ndege
wote wa angani, na viumbe vyote
viendavyo juu ya ardhi: yaani kila
kiumbe chenye pumzi ya uhai,
ninawapa kila mche wa kijani kuwa
chakula.” Ikawa hivyo.

31Mungu akaona vyote
alivyoumba, na tazama, ilikuwa
vizuri sana. Ikawa jioni, ikawa
asubuhi, siku ya sita.

2Kwa hiyo mbingu na dunia
zikakamilika, pamoja na vyote
vilivyomo. ² Katika siku ya saba
Mungu alikuwa amekamilisha kazi
aliyokuwa akiifanya, hivyo siku ya
saba akapumzika kutoka kazi zake
zote. ³ Mungu akaibariki siku ya
saba akaifanya takatifu, kwa sababu
katika siku hiyo alipumzika kutoka
kazi zote za kuumba alizokuwa
amefanya.

Adamu Na Eva

4Haya ndiyo maelezo ya mbingu
na dunia wakati zilipoumbwa.

Bwana Mungu alipoziumba mbingu
na dunia, ⁵ hapakuwepo na mche
wa shambani uliokuwa umejitokeza
ardhini, wala hapakuwepo na mmea
wa shamba uliokuwa umeota, kwa
kuwa Bwana Mungu alikuwa
hajanyeshea mvua juu ya nchi, na
hapakuwepo mtu wa kuilima ardhi,
⁶ lakini umande ulitokeza kutoka
ardhini na kunyesha uso wote wa
nchi: ⁷ Bwana Mungu alimuumba
mtu kutoka mavumbi ¹ ya ardhi,
akampulizia pumzi ya uhai puani
mwake, naye mtu akawa kiumbe hai.

8Basi Bwana Mungu alikuwa
ameotesha bustani upande wa
mashariki, katika Edeni, huko
akamweka huyo mtu aliyemuumba.
⁹ Bwana Mungu akafanya aina zote
za miti ziote kutoka ardhini, miti
yenye kupendeza macho na mizuri
kwa chakula. Katikati ya bustani
ulikuwepo mti wa uzima na mti wa
kujua mema na mabaya.

¹ + 2:7 Neno la Kiebrania la mavumbi ya ardhi ndilo kiini cha jina Adamu.

10 Mto wa kunyeshea bustani ulitiririka toka Edeni, kuanzia hapa ukagawanyika kuwa mito minne. ¹¹ Mto wa kwanza uliitwa Pishoni, nao huzunguka nchi yote ya Havila ambako kuna dhahabu. ¹² (Dhahabu ya nchi hiyo ni nzuri, bedola na vito shohamu pia hupatikana huko.) ¹³ Jina la mto wa pili ni Gihoni, ambao huzunguka nchi yote ya Kushi. ¹⁴ Jina la mto wa tatu ni Tigrisi, unaopita mashariki ya Ashuru. Mto wa nne ni Frati.

15 Bwana Mungu akamchukua huyo mtu, akamweka kwenye Bustani ya Edeni ailime na kuitunza. ¹⁶ Bwana Mungu akamwagiza huyo mtu, akamwambia, “Uko huru kula matunda ya mti wowote katika bustani, ¹⁷ lakini kamwe usile matunda ya mti wa kujua mema na mabaya, kwa maana siku utakapokula matunda yake, hakika utakufa.”

18 Bwana Mungu akasema, “Si vyema huyu mtu awe peke yake. Nitamfanyia msaidizi wa kumfaa.”

19 Basi Bwana Mungu alikuwa amefanyiza kutoka ardhi wanyama wote wa porini na ndege wote wa angani. Akawaleta kwa huyu mtu aone atawaitaje, nalo jina lolote alilokiita kila kiumbe hai, likawa ndilo jina lake. ²⁰ Hivyo Adamu akawapa majina wanyama wote wa kufugwa, ndege wa angani, na wanyama wote wa porini.

L akini kwa Adamu hakupatikana msaidizi wa kumfaa. ²¹ Hivyo

Bwana Mungu akamfanya Adamu kulala usingizi mzito, naye alipokuwa amelala akachukua moja ya mbavu zake, akapafunika mahali pale kwa nyama. ²² Kisha Bwana Mungu akamfanya mwanamke kutoka kwenye ule ubavu aliouchukua kutoka kwa huyo mwanaume, akamleta huyo mwanamke kwa huyo mwanaume.

23 Huyo mwanaume akasema,

“ Huyu sasa ni mfupa wa mifupa yangu

n a nyama ya nyama yangu,

a taitwa ‘mwanamke,’ ²

k wa kuwa alitolewa katika mwanaume.” ²⁴ Kwa sababu hii mwanaume atamwacha baba yake na mama yake na kuambatana na mkewe, nao watakuwa mwili mmoja.

25 Adamu na mkewe wote wawili walikuwa uchi, wala hawakuona aibu.

Kuanguka Kwa Mwanadamu

3 Basi nyoka alikuwa mwerevu kuliko wanyama wote wa porini ambao Bwana Mungu aliwafanya. Nyoka akamwambia mwanamke, “Ati kweli Mungu alisema, ‘Kamwe msile matunda ya mti wowote wa bustanini?’”

² + 2:23 Jina la Kiebrania la mwanamke linafanana na lile la mwanaume.

2Mwanamke akamjibu nyoka, “Tunaweza kula matunda ya miti iliyoko bustanini, ³ lakini Mungu alisema, ‘Kamwe msile tunda la mti ulio katikati ya bustani, wala kuugusa, la sivyo mtakufa.’”

4Lakini nyoka akamwambia mwanamke, “Hakika hamtakufa. ⁵ Kwa maana Mungu anajua ya kuwa wakati mtakapoyala, macho yenu yatafumbuliwa, nanyi mtakuwa kama Mungu, mkijua mema na mabaya.”

6Mwanamke alipoona ya kuwa tunda la mti huo lilikuwa zuri kwa chakula na la kupendeza macho, tena linatamanika kwa kujipatia hekima, basi akachuma katika matunda yake, akala, pia akampa mumewe, aliyekuwa pamoja naye, naye akala. ⁷ Ndipo macho yao wote wawili yakafumbuliwa, wakajiona kwamba walikuwa uchi; hivyo wakashona majani ya mtini, wakajifunika.

8Ndipo yule mwanaume na mkewe, waliposikia sauti ya Bwana Mungu alipokuwa akitembea bustanini jioni, wakajificha kutoka mbele za Bwana Mungu katikati ya miti ya bustani. ⁹ Lakini Bwana Mungu akamwita Adamu, “Uko wapi?”

10Naye akajibu, “Nilikusikia katika bustani nikaogopa kwa sababu nilikuwa uchi, hivyo nikajificha.”

11Mungu akamuuliza, “Ni nani aliyekuambia ya kuwa ulikuwa uchi? Je, umekula matunda ya mti niliokuamuru usile?”

12Adamu akasema, “Huyu mwanamke uliyenipa awe pamoja nami alinipa sehemu ya tunda kutoka kwenye huo mti, nami nikala.”

13Ndipo Bwana Mungu akamuuliza mwanamke, “Ni nini hili ambalo umelifanya?” Mwanamke akajibu, “Nyoka alinidanganya, nami nikala.”

14Hivyo Bwana Mungu akamwambia nyoka, “Kwa kuwa umefanya hili,

“ Umelaaniwa kuliko wanyama wote

w a kufugwa na wa porini!

U tatambaa kwa tumbo lako

n a kula mavumbi

s iku zote za maisha yako.

15Nami nitaweka uadui

k ati yako na huyo mwanamke,

n a kati ya uzao wako na wake,

y eye atakuponda kichwa,

n awe utamuuma kisigino.”

16Kwa mwanamke akasema,

“ Nitakuzidishia sana utungu wakati wa kuzaa kwako;

k wa utungu utazaa watoto.

T amaa yako itakuwa kwa mumeo

n aye atakutawala.”

17Kwa Adamu akasema, “Kwa sababu umemsikiliza mke wako na ukala kutoka kwenye mti niliokuamuru, ‘Msile tunda lake,’

“ **A**rdhi imelaaniwa kwa sababu yako,

k wa kazi ngumu utakula chakula kitokacho humo

s iku zote za maisha yako.

18Itazaa miiba na mibaruti kwa ajili yako,

n awe utakula mimea ya shambani.

19Kwa jasho la uso wako

u takula chakula chako

h adi utakaporudi ardhini,

k wa kuwa ulitwaliwa kutoka humo,

k wa kuwa wewe u mavumbi

n a mavumbini wewe utarudi.”

20Adamu akamwita mkewe Eva, kwa kuwa atakuwa mama wa wote walio hai.

21Bwana Mungu akawatengenezea Adamu na mkewe mavazi ya ngozi, akawavika. ²² Kisha Bwana Mungu akasema, “Sasa mtu huyu amekuwa kama mmoja wetu, kwa kujua mema na mabaya. Sharti asiruhusiwe kunyoosha mkono wake na kuchuma pia kutoka mti wa uzima akala, naye akaishi milele.” ²³ Hivyo Bwana Mungu akamfukuzia mbali kutoka Bustani ya Edeni, akalime ardhi ambamo alitolewa. ²⁴ Baada ya kumfukuzia mbali Adamu, Mungu akaweka makerubi mashariki ya Bustani ya Edeni, pamoja na upanga wa moto ukimulika huku na huko kulinda njia ya kuuendea mti wa uzima.

Kaini Na Abeli

4Adamu akakutana kimwili na mkewe Eva, naye akapata mimba, akamzaa Kaini. Eva akasema, “Kwa msaada wa Bwana nimemzaa mwanaume.” ² Baadaye akamzaa Abeli ndugu yake.

B asi Abeli akawa mfugaji, na Kaini akawa mkulima. ³ Baada ya muda Kaini akaleta baadhi ya mazao ya shamba kama sadaka kwa Bwana. ⁴ Lakini Abeli akaleta fungu nono kutoka baadhi ya wazaliwa wa kwanza wa mifugo yake. Bwana akamkubali Abeli pamoja na sadaka yake, ⁵ lakini Mungu hakumkubali Kaini pamoja na sadaka yake. Kwa hiyo Kaini akakasirika sana, uso wake ukawa na huzuni.

6Kisha Bwana akamwambia Kaini, “Kwa nini umekasirika? Kwa nini uso wako una huzuni? ⁷ Ukifanya lililo sawa, je, hutakubalika? Lakini usipofanya lililo sawa, dhambi

inakuvizia mlangoni mwako, inakutamani wewe, lakini inakupasa uishinde.”

8Basi Kaini akamwambia ndugu yake Abeli, “Twende shambani.”

Walipokuwa shambani, Kaini akamshambulia Abeli ndugu yake, akamuua.

9Kisha Bwana akamuuliza Kaini, “Ndugu yako Abeli yuko wapi?”

A kamjibu, “Sijui, je, mimi ni mlinzi wa ndugu yangu?”

10Bwana akasema, “Umefanya nini? Sikiliza! Damu ya ndugu yako inanililia mimi kutoka ardhi. ¹¹ Sasa umelaaniwa na umehamishwa kutoka ardhi, ambayo imefungua kinywa chake na kupokea damu ya ndugu yako kutoka mkononi mwako. ¹² Utakapoilima ardhi, haitakupa tena mazao yake. Utakuwa mtu wa kutangatanga duniani asiye na utulivu.”

13Kaini akamwambia Bwana, “Adhabu yangu ni zaidi ya niwezavyo kustahimili. ¹⁴ Leo unanifukuza kutoka nchi, nami nitafichwa mbali na uwepo wako. Nitakuwa mtu wa kutangatanga asiyetulia duniani na yeyote anionaye ataniua.”

15Lakini Bwana akamwambia, “La sivyo, ikiwa mtu yeyote atamuua Kaini atalipizwa kisasi mara saba zaidi.” Kisha Bwana akamwekea Kaini alama ili mtu yeyote ambaye angemwona asimuu. ¹⁶ Kwa hiyo Kaini akaondoka mbele za Bwana

akaenda kuishi katika nchi ya Nodi, iliyoko mashariki ya Edeni.

17Kaini akakutana kimwili na mkewe, naye akapata mimba na akamzaa Enoki. Wakati huo Kaini alikuwa anajenga mji, akauita Enoki jina la mtoto wake. ¹⁸ Enoki akamzaa Iradi, Iradi akamzaa Mehuyaeli, Mehuyaeli akamzaa Methushaeli, na Methushaeli akamzaa Lameki.

19Lameki alioa wanawake wawili, mmoja aliitwa Ada, na mwingine Sila. ²⁰ Ada akamzaa Yabali ambaye ni baba wa wale walioishi katika mahema na kufuga wanyama. ²¹ Kaka yake aliitwa Yubali, aliyekuwa baba wa wote wapigao zeze na filimbi. ²² Pia Sila alikuwa na mtoto wa kiume aliyeitwa Tubali-Kaini ambaye alifua vifaa vya aina mbalimbali vya shaba na chuma. Naama alikuwa dada wa Tubali-Kaini.

23Lameki akawaambia wake zake,

“ Ada na Sila nisikilizeni mimi;

w ake wa Lameki sikieni maneno yangu.

N imemua mtu kwa kunijeruhi,

k ijana mdogo kwa kuniumiza.

24Kama Kaini atalipizwa kisasi mara saba,

b asi Lameki itakuwa mara sabini na saba.”

25Adamu akakutana kimwili na mke wake tena, akamzaa mwana, akamwita Sethi, akisema, “Mungu amenijalia mwana mwingine badala ya Abeli, kwa kuwa Kaini alimuua.”

²⁶ Naye Sethi akamzaa mwana, akamwita Enoshi.

W akati huo watu wakaanza kuliitia jina la Bwana.
Kutoka Adamu Hadi Noa
(1 Nyakati 1:1-4)

5Hii ni orodha iliyoandikwa ya vizazi vya Adamu.

W akati Mungu alipomuumba Adamu, alimfanya kwa sura ya Mungu. ² Aliwaumba mwanaume na mwanamke, akawabariki. Walipokwisha kuumbwa, akawaita “mwanadamu.”

3Adamu alipokuwa ameishi miaka 130, alikuwa na mwana aliyekuwa na sura yake, mwenye kufanana naye. Akamwita Sethi. ⁴ Baada ya Sethi kuzaliwa, Adamu aliishi miaka 800, akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike. ⁵ Adamu aliishi jumla ya miaka 930, ndipo akafa.

6Sethi alipokuwa ameishi miaka 105, akamzaa Enoshi. ⁷ Baada ya kumzaa Enoshi, Sethi aliishi miaka 807, akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike. ⁸ Sethi aliishi jumla ya miaka 912, ndipo akafa.

9Enoshi alipokuwa ameishi miaka tisini, akamzaa Kenani. ¹⁰ Baada ya kumzaa Kenani, Enoshi aliishi miaka 815, naye alikuwa na watoto wengine wa kiume na wa kike. ¹¹

Enoshi aliishi jumla ya miaka 905, ndipo akafa.

12Kenani alipokuwa ameishi miaka sabini, akamzaa Mahalaleli. ¹³ Baada ya kumzaa Mahalaleli, Kenani aliishi miaka 840, akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike. ¹⁴ Kenani aliishi jumla ya miaka 910, ndipo akafa.

15Mahalaleli alipokuwa ameishi miaka sitini na mitano, akamzaa Yaredi. ¹⁶ Baada ya kumzaa Yaredi, Mahalaleli aliishi miaka 830, akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike. ¹⁷ Mahalaleli aliishi jumla ya miaka 895, ndipo akafa.

18Yaredi alipokuwa ameishi miaka 162, akamzaa Enoki. ¹⁹ Baada ya kumzaa Enoki, Yaredi aliishi miaka 800, naye akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike. ²⁰ Yaredi aliishi jumla ya miaka 962, ndipo akafa.

21Enoki alipokuwa ameishi miaka sitini na mitano, akamzaa Methusela. ²² Baada ya kumzaa Methusela, Enoki alitembea na Mungu miaka 300, na akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike. ²³ Enoki aliishi jumla ya miaka 365. ²⁴ Enoki akatembea na Mungu, kisha akatoweka, kwa sababu Mungu alimchukua.

25Methusela alipokuwa ameishi miaka 187, akamzaa Lameki. ²⁶ Baada ya kumzaa Lameki, Methusela aliishi miaka 782, akawa na watoto wengine wa kiume na wa kike. ²⁷